

مسئله ۱. Product Inner - متداول

- فرض کنید V یک فضای ضرب داخلی حقیقی است و $u, w \in V$. درستی رابطه زیر را اثبات کنید

$$\langle v, w \rangle = \frac{1}{4} (\|v + w\|^2 - \|v - w\|^2)$$

- فرض کنید V فضای تمام توابع حقیقی پیوسته مشتق پذیر بر روی بازه $[a, b]$ هستند. اثبات کنید تعریف زیر نشان دهنده یک ضرب داخلی است

$$\langle f, g \rangle = \int_a^b f(x)g(x)dx + \int_a^b f'(x)g'(x)dx$$

پاسخ:

- از سمت راست عبارت داده شروع و به سمت چپ می‌رسیم:

$$\begin{aligned} R.H.S &= \frac{1}{4} (\langle v + w, v + w \rangle - \langle v - w, v - w \rangle) \\ &= \frac{1}{4} (\langle v, v \rangle + \langle v, w \rangle + \langle w, v \rangle + \langle w, w \rangle - \langle v, v \rangle + \langle v, w \rangle + \langle w, v \rangle - \langle w, w \rangle) \\ &= \frac{1}{4} (2\langle v, w \rangle + 2\langle w, v \rangle) = \langle v, w \rangle \end{aligned}$$

در خط پایانی از حقیقی بودن فضای ضرب داخلی استفاده شد زیرا در این فضا $\langle v, w \rangle = \langle w, v \rangle$

- برای اثبات این که رابطه تعریف شده یک ضرب داخلی است باید ۳ شرط بررسی و اثبات شود:

$$\langle f, g \rangle = \langle g, f \rangle \quad ۱.$$

براساس خاصیت جابه‌جایی ضرب داریم:

$$\int_a^b f(x)g(x)dx + \int_a^b f'(x)g'(x)dx = \int_a^b g(x)f(x)dx + \int_a^b g'(x)f'(x)dx$$

$$\langle \alpha f, g \rangle = \alpha \langle f, g \rangle \quad ۲. \text{ خواهیم داشت:}$$

$$\int_a^b \alpha f(x)g(x)dx + \int_a^b \alpha f'(x)g'(x)dx = \alpha \left(\int_a^b f(x)g(x)dx + \int_a^b f'(x)g'(x)dx \right)$$

$$\langle f, f \rangle \geq 0 \quad ۳. \text{ و شرط تساوی عبارت بالا برقرار است اگر و تنها اگر } f = 0 \text{ خواهیم داشت:}$$

$$\langle f, f \rangle = \int_a^b f^2(x)dx + \int_a^b (f')^2(x)dx \geq 0$$

عبارت بالا همیشه برقرار است زیرا می دانیم که مربع توابع تعریف شده در صورت سوال همیشه مثبت هستند و بالای محور x ها قرار دارند بنابراین انتگرال آن ها در هر بازه ای نامنفی خواهد بود. با همین استدلال می توان گفت تنها در شرایطی عبارت بالا صفر خواهد بود که تابع هم خود صفر باشد و هم مشتق آن صفر باشد که این شروط فقط برای تابع صفر صدق می کنند.

مسئله ۲. Complement Orthogonal - چالشی

فرض کنید V یک زیرفضای حقیقی با ابعاد محدود و ضرب داخلی تعریف شده به شکل $\langle \cdot, \cdot \rangle$ می باشد. همچنین در نظر بگیرید W زیرفضایی از این فضای برداری باشد. حال اگر مجموعه زیر را به این شکل تعریف کنیم که

$$W^\perp = \{v \in V : \langle v, w \rangle = 0 \text{ for all } w \in W\}$$

اثبات کنید که $\dim W + \dim W^\perp = \dim V$
پاسخ:

فرض کنید $\gamma = \{x_1, x_2, \dots, x_m\}$ به ترتیب پایه های W و $\beta = \{w_1, w_2, \dots, w_k\}$ باشند. برای این که حکم را ثابت کنیم باید نشان داد که $\beta \cup \gamma = \{w_1, w_2, \dots, w_k, x_1, \dots, x_m\}$ پایه ای برای فضای برداری V می باشد. می دانیم برای اثبات پایه بودن یک مجموعه برداری باید دو شرط بررسی شود. اولین مورد این که آن مجموعه برداری باید فضای برداری را span کنند و دوم آن که بردارهای آن مجموعه باید مستقل خطی باشند. بردار $v \in V$ را در نظر بگیرید. بر اساس قضیه ای در اسلایدها می دانیم که $v = v_1 + v_2$ که $v_1 \in W$ و $v_2 \in W^\perp$. به دلیل آن که مجموعه های β و γ پایه های W و W^\perp هستند ضرایبی مانند $a_1, a_2, \dots, a_k, b_1, b_2, \dots, b_m$ وجود دارند که روابط $v_1 = \sum_{i=1}^k a_i w_i$ و $v_2 = \sum_{j=1}^m b_j x_j$ برقرار باشند. حال داریم:

$$v = v_1 + v_2 = \sum_{i=1}^k a_i w_i + \sum_{j=1}^m b_j x_j$$

که نتیجه می دهد $\beta \cup \gamma$ فضای برداری V را span می کند. حال به سراغ شرط دوم می رویم. اگر فرض کنیم رابطه $\sum_{i=1}^k c_i w_i + \sum_{j=1}^m d_j x_j = 0$ برقرار باشد باید اثبات کنیم که تمامی c_i و d_j ها صفر هستند تا مستقل خطی بودن مجموعه $\beta \cup \gamma$ اثبات شود. با توجه به رابطه بالا داریم $\sum_{i=1}^k c_i w_i = -\sum_{j=1}^m d_j x_j$ که نتیجه می دهد:

$$\sum_{i=1}^k c_i w_i \in W \cap W^\perp \quad \text{and} \quad \sum_{j=1}^m d_j x_j \in W \cap W^\perp$$

حال طبق قضایای اسلاید می دانیم که $W \cap W^\perp = \{0\}$. بنابراین به این نتیجه می رسیم که $\sum_{i=1}^k c_i w_i = \sum_{j=1}^m d_j x_j = 0$ و از آن جایی که مجموعه های β و γ خود پایه بودند و به تبع آن مستقل خطی، پس تمام c_i و d_j ها صفر می شوند و در نتیجه مجموعه $\beta \cup \gamma$ یک پایه برای کل فضای V می شود.